

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Габриела Иванова Георгиева

преподавател по „Оперно пеене“ към Вокален Факултет
на НМА „Проф. Панчо Владигеров“
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
за дисертационния труд на

Сара Лобегайгер де Родригес
Sarah Lobegeiger de Rodriguez

Свободен докторант в Нов Български Университет.
Програма/Департамент: „Музика“ Професионално направление
8.3. Музикално и танцово изкуство,
на тема:

Оперният полиглот: Пътища и техники
в западноевропейското класическо пеене
The Operatic Polyglot: Routes and Techniques in Western European
Classical Singing

за присъждане на образователна и научната степен „доктор“

Научен ръководител: проф. д-р Милена Шушулова-Павлова

1. Нормативни изисквания

Дисертацията на Сара Лобегайгер де Родригес е разработена в съответствие с нормативните изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор”. Трудът е обсъден и предложен за защита на заседание на департамент „Музика“ към НБУ на 23.02.2023г.

2. Кратко представяне на творческата биография на докторантката

От биографията на кандидатката се разбира, че е взела бакалавърска степен от редица университети със специалности: по изкуства в Технологичен университет Къртин, Западна Австралия през 1999-2001г., вокал във Викторианският колеж по изкуствата в Мелбърн през 2002 – 2004г., Сертификат IV TESOL 2005г. от Колежа Хилсайд в Западна Австралия и Магистър по музикално майсторство в НБУ, специалност опера през 2011 – 2014г. От 2011г. се занимава с речева патология, а от 2013г. има частна практика в Мелбърн, където работи с възрастни за намаляване на акцента и гласова рехабилитация, но вече и на изпълнители. През всичките тези години работи в редица клиники, но винаги с насоченост към гласово възстановяване и рехабилитация на хора работещи с гласа си. Преподава английски език в Босна и Херцеговина, Германия и Южна Корея.

3. Цели и задачи на дисертационния труд

В този труд са направени хипотези и са разгледани съвкупност от начини и средства на работа, които да изградят творчески когнитивни умения, способстващи за овладяването на фонетичната точност при професионалните певци, основани на принципите на кинестетиката, невропластиката и изследванията на функционалния ядрено-магнитен резонанс. Изследвани са подходи за развиване на езиковата и акустичната компетентност у изпълнителите на класическа, оперна, религиозна музика и художествени песни, при пеене на различни езици. Целта на това изследване е да прецени жизнеспособността и устойчивостта на неврологично информирани подходи за гласово обучение при артистите, особено във връзка с фонетиката, регулирането на височината на звука и резонанса, както и прозодията; то предлага и нови подходи към техниките за практикуване на глас, език и художествена интерпретация на класическите певци за тяхната ежедневна практика, стремяща се да подобри фонетичното владение на езика.

4. Степен на познаване на проблема

От биографията на кандидатката е видно, че тя от доста години се занимава с разрешаването на гласови проблеми при хора, които активно работят с гласа си. Самата тя изучава оперно пеене, което ме кара да мисля, че е запозната отблизо и детайлно с целия процес по овладяването на гласа в пълния му диапазон. Съдейки по цитираната литература и използването ѝ в дисертационния труд, кандидатката прави осмислени изводи в контекста на изследваната тема и в дълбочина е запозната с проблема.

5. Структура на изследването

Дисертационния труд съдържа 113 страници, разположени в 4 глави, увод, заключение, приноси и библиография. В дисертацията има поставени 18 фигури. Цитираната и основно ползвана литература в библиографията включва 80 заглавия основно на латиница. В референтните източници са посочени и интернет ресурси.

В първа глава се засяга темата за невропластиката, т.е. способността на мозъка да променя строежа и функциите си чрез мисъл и действие.

Чрез редица цитирани изследвания докторантката извежда идеята, че музицирането променя моторните, сензорните и мултимодални функции на мозъка. За по-голяма прецизност и подреденост поставя информацията в таблици и схеми.

Разглежда подробно хипотетичната теория на Джузепе Рива за матрицата на тялото, която се основава на това, че телесните преживявания на индивида формират сложни връзки в мозъка.

Във втората глава въвежда и дефинира понятието „оперен полиглот“ (на 17 стр. от труда) и разглежда възможните подходи на певеца за придобиването на умения да борави с фонетичните особености на всеки език, на който му се налага да пее, стъпвайки на теориите за двигателно обучение, телесна памет и телесна матрица, и принципите на невропластичността.

В следващите глави разглежда теориите за придобиването на вокален двигателен контрол, който ще създаде вокално-фонетична моторика у певеца, като обръща внимание на четирите фази за формирането на тази моторика (Бърза фаза, Фаза на затвърждаване, Автоматична фаза и Фаза на задържане). Разглежда трите фактора играещи роля в двигателната обработка на информацията (Предвиждане, Внимание и Адаптация). Спира се подробно на десетте принципа на невропластичността и как да влязат в употреба на класическите певци в тяхната ежедневна подготовка. Задълбочено изследва ползите от теорията за матрицата на тялото и целенасочената практика за развитие на творческото познание при певците.

6. Приноси на дисертационния труд

Справката на авторката за приносния характер на дисертационния труд - „Оперният полиглот: Пътища и техники в западноевропейското класическо пеене“ е абсолютно обективна в своите шест пункта.

1. Изследвани са когнитивните умения и механичните процеси за формиране на гласа по отношение на произношението, декламацията, прозодията и фонетиката.
2. Стъпвайки на теорията за матрицата на тялото на Джузепе Рива и адаптирайки я авторката на труда посочва начини за изграждане на телесна схема от певеца и как да развие прецизността на фонетичната настройка на тона.
3. Авторката въвежда термина „оперен полиглот“, който се отнася за певеца владеещ техническото майсторство да пее на езици, различни от родния,

като постигне безупречно фонетично владение, балансирайки параметрите на говоримия език и музикалния език.

4. Докторантката разграничава певческото произношение от говорното, показвайки уникалните характеристики и изисквания на певческите срички, различни от говоримите срички.

5. Авторката разработва нов термин - "фонетична настройка на тона", който се различава от термините, свързани с дикция и артикулация, които обикновено пренебрегват необходимите за музикалната форма изисквания за ритмика, акустични свойства на звука, обертонове и пр.

6. Авторката е разработила система за класификация на фонетичните грешки. Дисертационният труд поставя различни интерпретаторски, постановъчни, стилистични и други въпроси и дава отговори и полезни решения, особено ценни за практическата работа с певци, които разкриват, и формират оценъчни механизми, и критическо мислене. Безспорно приноси са и аспектите на научния труд: научно изследователски, практически и творчески. Дисертацията е насочена към широка аудитория от вокални педагози, студенти, творци в сферата на оперното изкуство, специалисти занимаващи се с гласово възстановяване и др. Изследването е задълбочено и мащабно, основано на сериозно проучване на значително количество литература, на изучаване и анализиране на факти и публикации.

7. Заключение

Според мен дисертационния труд на Сара Лобегайгер де Родригес на тема „Оперният полиглот: Пътища и техники в западноевропейското класическо пеене“ има приносен характер, както в теоретичен така и в приложен смисъл и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ). Кандидатката отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

10.09.2023г.

доц. д-р Габриела Георгиева